

# SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman veljá: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejeman veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznauila (inserati) se sprejemajo in veljá tristolna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr., če se tiska dvakrat: 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 37.

V Ljubljani, v ponedeljek 16. februvarja 1885.

Letnik XIII.

## Državni zbor.

Z Dunaja, 14. februvarja.

Kakor sem včeraj omenjal, tako se je s pristojbinsko postavo v resnici zgodilo. Poročevalec dr. Tališ je z veliko vnemo za Bilinskim zagovarjal novo postavo, ter dokazoval, da bode imela za kmečke posestnike velike polajšave, pa vendar ni mogel spreobrniti konservativnih poslancev Liechtensteinovega kluba, ki so z levičarji glasovali za predlog Rufov. Po nasvetu dr. Koppa glasovalo se je po imenih, in je bil predlog, da naj se pristojbinska postava še enkrat vrne odseku, sprejet s 160 glasovi proti 135. Za ta predlog so glasovali vsi levičarji, vsi Coroninijevci in pa kakih 12 udov Liechtensteinovega kluba. Eni so se glasovanja zdržali, eni pa so glasovali z desnico.

Poročevalec dr. Tališ je gledé nove postave jako in temeljito podučil in ni mogel prikrivati svojega začudenja, da more kak zastopnik kmečkih občin ali pa celó kmet sam, kakor je storil Ruf, tej postavi nasprotovati. Ko bi bil ta predlog stavil kak meščanski poslanec ali pa bogat špekulant, bi bilo to umevno, ne pa da ga je stavil kmečki poslanec in se tako levičarjem vsedel na limanice.

Pred sklepom se je, ki je bila končana okoli polu petih popoldne, se je g. predsedniku Smolki pripetilo nekaj neprijetnega. Načelnik obrtniškega odseka, pl. Zallinger, mu je namreč rekel, da naj na dnevni red prihodnje seje dene tudi postavo gledé zavarovanja delavcev proti nezgodam. Gosp. predsednik je to storil in omenjeno postavo napovedal kot zadnjo točko dnevnega reda. A zdajci se oglasi načelnik poljskega kluba in poseben prijatelj Smolkov, vitez Groholski, ter omenja, da nikakor ne gre na dnevni red devati postave, ki še ni natisnjena in se ne vé, kdaj jo poslanci dobé v roke. In vendar jo mora vsak poslanec vsaj par dni prej imeti v rokah, preden se zamore pričeti obravnavati, ker je postava velikega pomena. Za njim oglašil se je levičarski poslanec Neuwirth, ter je krepko pod-

piral oporekanje Groholskovo. Dr. Smolka je mirno poslušal ugovore potem pa rekel, da o tej reči ne bode treba glasovati, ker sam omenjeni predlog odstavi z dnevnega reda. Je bilo pa res jako čudno, da je mogel Zallinger nasvetovati, naj bi se ta postava pričela že v četrtek razpravljati, ker bi bil moral kot načelnik obrtniškega odseka vediti, da je to čisto nemogoče. Postava namreč obsega 62 paragrafov, trije novi pa so bili še nasvetovani od manjšine. Obrtniški odsek je dan za dnevom, odkar se je sošel državni zbor, pretresal ta načrt, in je imel včeraj rešiti še dva paragrafa. Zato je bila za zvečer napovedana seja odsekova, da dožene ta dva poslednja paragrafa. To je res tudi storil, vendar pa je le sklenil, kaj naj ta paragrafa obsegata, kako pa naj se od besede do besede glasita, tega odsek ni mogel včeraj določiti, ampak je to prepustil poročevalcu in pa vladnemu zastopniku.

Odsek se bo moral toraj še enkrat sniti, da se mu bode predložila v potrjenje postava z vsemi premembami in dodatki, ki so bili od odseka sprejeti. V ta namen se mora še le posebej natisniti, potem najprej udom odsekovim razdeliti, poročevalec ima narediti še poročilo, in ko bo še le odsek vse to odobril, potem se bo postava natisnila in razdelila poslancem. Kdor je bo hotel natančno študirati, potreboval bo za njo najmanj tri dni, ako tudi vse druge reči v nemar pusti, ker pri štirih paragrafih manjšina nasvetuje še posebne predloge. Ako bi se bilo vse to precej v roke vzelo, in bi odsek pustne dni ostal na Dunaji ter konečno rešil in odobril storjene sklepe, bi bilo vendar čisto nemogoče, da bi postava do četrtega poslancem prišla v roke, še manj pa, da bi jo mogli le površno pogledati. Zallinger je moral vse to vedeti in vendar je hotel posvetovanje te postave prisiliti in je tako breztaktno na led speljal g. predsednika. Ne vem, kaj je s tem nameraval, mislim pa, da menda pričakuje kakega kinča za svoje prsi, sicer bi bilo njegovo navnanje res neumljivo. Prej je v odseku z vso silo priganjal ter spravil ude v tako nevoljo, da bi se bili odpovali tej nalogi, ako bi ne bilo šlo za preimeno

obče-koristno stvar, in zdaj je hotel na enak način priganjati k pretiranemu delu tudi državno zbornico samo. Prav, da so ga precej pri prvi priliki prav občutljivo krenili po rokah.

## Nekaj o narodnem gospodarstvu na Notranjskem.

Z Notranjskega, 15. februvarja.

Čudno vreme to! Veden sneg, vedno megla; kaj bo s tim, če bo šlo tako naprej? Tako sem govoril pred nekoliko dnevi ter gledal skozi okno, ven, kjer je nasipal sneg sklad na sklad, se stresalo drevje neljubega gosta, ven na plano, kjer je zima razgrnila svoj beli plašč. Kaj bo s tim, človek se že več ne more ganiti od opla. Toda potrpi in bodi zadovoljen. Zmiraj ne more sijati solnce, ravno tako ne vedno snežiti. S časom bo bolje, za zdaj pa zahvali Boga, da si na gorkem. Glej, koliko jih je, ki nimajo kje ogreti svojih otrpjenih udov; pomisli bedo teh in spoznaj potem svojo. Koliko je revežev, ki trpé, pomanjkanje, zlasti po mestih; koliko revščine in lakote je tu ravno po zimi, tu v sredi bogastva in razkošja, kjer se pijan veselja suče gizdalinski svet po plesiščih in bališčih. — Ali tudi na kmetih včasih ni veliko drugače. Pride debela zima — kakor ravno letos, zaslužka ni, pridelek pičel; tedaj začne tesno prihajati gospodarju pri sreci, češ, kaj bo: jesti je treba, a vzeti ni kje. Se vé, da je to le izjema, da veljá bolj za revne ljudi, kjer se živé na rokah. Sila ne prikipi navadno nikdar na vrhunec, in če je treba, dobri ljudje tudi pomagajo. Ali nekaj resnice je vendar le na tem. Posebno, če premislimo, da bi zamoglo kedaj to še slabše postati; kajti ljudstvo se vedno množi, želodev je vedno več, vprašanje je pa veliko, se li množi tudi živéž, ki bi zamogel tej množici zadostovati. Če je res veljaven Malthus-ov zakon, ki pravi, da se prebivalstvo množi v geometrični progresiji, produkt pa v aritmetični, potem se nam je bati neke dobe, kjer bo revščina

## LISTEK.

Kaj človek skusi, ako peš na Dunaj gre.

(Dalje.)

Enajsti dan.

Ves miren in brezskrben se zbudim v svoji postelji, ko takrat v kupu slame, na katerem je „pasji čuvaj“ čuval ali nas ali slamo, ali gospodarjevo posestvo; že se „mi Dunajčanje“ pozdravljamo in odzdravljamo, kar ogledam jaz zraven moje postelje — hu! hu! — veliko sekuro, kakoršno nosijo delavci s seboj, ki hodijo v Hrvaške šume po zimi iskat si zaslužka. Po oni, častitim bralcem gotovo znani dogodbi, ki je tiskana — vsaj v mojem času je bila — v šolski knjigi, ki govori o „meni“ in o mravlji, sleherni čitatelj lahko spoznava, da jaz — ako le moja človeško naturo v poštev vzamemo, ne morem prav prijatelj mravljam biti; a v tem trenutku, v katerem sem to sekuro in moža — meni vštric, na postelji zagledal, so mi postale tako domače, da so kar „mrgolele“ mi po celem telesu. Še „iz kože“ — ali ne; iz postelje bi bil skočil, ko bi bila moja tovarša že — brez glave, da bi se bil

vsaj jaz rešil, ali bila sta zdrava in njuni glavi ste bili ko dva otoka v krasnem morju. Da! da! morje je krasno! Vem, da je krasno, ako tudi ga še videl nisem; pa tako vem, voda je voda, dobra je, lepa je, naj si že bode v škafu ali čeburu, ali v našem Dunajskem slučaju ne smem reči, da so vse „tri naše glave“ počivale v postelji, podobni krasnemu morju.

„Moj Bog! Moj Bog!“ — „Primaruha!“ „Ho! ho! ho!“ — kihamo drug za drugim, ko pričnemo po odhodu onega tujca s sekuro ogledovati si vsak svojo posteljo. Jaz razgrinjam in ogledujem svojo. Jaz sem imel pod seboj nekaj smeti, ki so bile spravljene v neki stvari — naj rečem — „mavhi“, ki je bila pa že tako dodelana, da bi je noben berač, še nekdanji po Ljubljani znani: „Mokarjevi Kajfež“, ali „Dreitambor“ ali „Bojtovi Primož“, ne hotel za bisago na ramo djati, ker bi bil iz nje vse „darove“ zgubil, ktere bi bil pri dobrih ljudeh dobil.

Zdaj pogleda drugi „Dunajčan“ svoj „divan“. „Ha! ha!“ — Ali — ta je še le zabrenčal! — Prijazno si poprej samemu sebi prigovarja in meni „korenček strže“, da sem jaz tako slabo posteljo si izbral, češ, „jaz sem pa iz Ljubljane sem v novih štifletah, bom tudi boljše posteljo imel“, — ter

varno in počasi odgrinja, „in banger Erwartung der Dinge, die da kommen sollen“, in — in — potem zapiska, kazaje nama svojo „lepotijo“. In kako lepotijo? In kaki „modrôc“ je ta imel? Nekaj je bilo; nekdanji se je temu „nekaj“ po slovenski reklo „kožuh“, a zdaj! — zdaj — pa je bila to le velika podrtija nekdanjega kožuha. Bog vedi „kaki“ brivec ga je obril; jaz sem takrat že znal in še zdaj znam kožuhovino „obriti“ — („plésati“ se to delo po krznarski imenuje) — ali spaziti nisem mogel, da bi bila človeška roka tukaj „brila“; si je pač moral že kaki „zob“ po tem kožuhu debeliti svoje „sube kosti!“ — Kadar krznar „oplésa“ kateri del pri koži, onemu golemu delu potem „baroko“ prišije; temu kožuhu — ako ta stvar še to ime zasluži — bi pa nihče ne mogel po taki poti pomagati; kajti bila je luknjica pri luknjici; bilo je kakor slamnata streha. Vsa ta krasna, dragocena starina — za katero bi bil utegnil kak krivonosni starinar en „ficek“ ponuditi — je pa počivala na dveh kolibah; — na Kranjskem pravimo po domače taki stvari: „cimpermanski stol“; na teh dveh stolihi je ležalo nekaj omalnih desk — in na vsi tej starini naš „Dunajčan“: France.

Zdaj pa še tretji „Dunajčan“ pogleda svojo le-

neizrečeno narastla, kjer bo beda splošna. Vsekako reč je zanimiva in važna, vredna, da si jo ogledamo, da zopet posežemo po ono agrarno vprašanje, o katerem se danes toliko govori in piše. Spregovoriti hočem tedaj tu nekoliko besedi o položaji našega kmeta, zlasti o kmetijskih razmerah na Notranjskem.

Da kmetovalstvo hira, to je jasno kakor beli dan. To vidimo v vsakdanjem življenji, to nam preveč glasno pričajo eksekutivne dražbe, to pravijo vse one enkete in debate, oni poskusi, da bi se kmetu stanje zboljšalo, katerih bi sicer gotovo ne bilo. Kmetško vprašanje je postalo jedno najvažnejših, in povsod se razpravlja in rešuje — a se ne reši. Zakaj ne? Ker se ne more; čas in okoliščine so take, da je delo silno težavno. In kmet je ostal bolan ter hira vedno dalje. Ako ga hočemo ozdraviti, moramo vedeti, kje je izvor tej bolezni.

Glavni vzrok propale kmetške gmotnosti je, da kmet danes potrebuje več denarja, kakor nekdanj, da se več zahteva, kakor se je pred nekoliko leti: razmerje med stroški in dohodki se je preveč spremenilo. Pa poreče kdo: kako to, zemlja vsaj se v teku let ni poslabšala, marveč jaz bi trdil, da se je tu marsikaj na bolje obrnilo, da pridelek v naši dobi vendar ni manjši, kakor pred petdesetimi leti. Res je to. Jaz ne trdim tega, da bi zemlja nam ne dajala tistega vžitka, kterega so imeli od nje naši očetje. Tisti dohodki, kateri so nam prihajali od kmetijstva se res niso spremenili, in ti niso glavni faktor v tem razmerju, ali oni faktor, ki moti ravnotežje marveč to so le stroški. Tega ne more nihče tajiti, da so v našem času izdajki veliki, preveliki, da bi zamogel kmet, še manj pa zadolžen kmet izhajati, vsaj tedaj ne, če se ne ravna pri gospodarstvu po razmerah in času. Kakovi so ti izdajki? Poglejmo!

Na prvem mestu gotovo veliki davki. Kdor pregleduje davčne knjizice, vidi, da so davki od 1848. l. sem se podvojili in potrojili. Od kod to? — Daljni vzrok je duh časa, oni valovi napredka, ki so spravili celo socialno in politično življenje v popolnoma drug tir; ona manija prenašanja in odpravljanja vsega, karkoli se je porodilo v dobi absolutizma, karkoli se celo datuje iz nesrečne vlade Metternich-ove. Vzgodovini ljudstev nastopila je kriza, katero so prestali malone vsi narodi evropski. Individualnost posameznikov hotela se je kazati i na zunanje, in posameznikov težnje spojile so se v eno celoto narodu, kateri je isto tako hrepenel po samostojnosti in neodvisnosti, hrepenel pred vsem, da se oprosti onih železnih okovov, v ktere ga je vklepala absolutna vlada. Burno leto 1848. prineslo je rešitev, ljudstva so bruhnile na površino, ali skoraj bi rekel prenašlo; kajti spodnji slojevi naroda niso bili še nanjo pripravljene. Preosnova, ki se je tedaj začela, prinesla je s seboj marsikaj dobrega, da pri nas v Avstriji za razvitek, prebujenje posameznih narodov mnogo koristnega. Ali slabih nasledkov si tudi ne moremo prikrivati, tem manj, ker se razvijajo mnogi še le pred našimi očmi.

Zatrta so bili tedaj ostanki stare grajščinske oblasti, odpravljena desetina. Kmet postal je sam sebi gospodar, kar do tistega časa še ni bil. Ali

potijo; ta je bil še nekako najbolj posteljo dobil; vsaj najbolj nedolžno je bilo vse njegovo. Tako nekako je bila sestavljena njegova postelja, kakoršno, — da po domače in najbolj umevno povem — sem jaz včasih si pri svojem stricu mlinarji na počitnicah sam naredil. Nabasal sem bil namreč veliko in široko vrečo z otrobi in — hajd! zaspal sem kaj sladko na njih. Ravno tak žakelj nekako je Anton imel; le, — kaj je bilo notri, nismo pogledali, v strahu, da bi se morebiti preveč ne vstrašil „novi Dunajčan“ kakega mogočega „novega strahu“.

Take so bile toraj naše postelje; „elegantne“, zato si pa tudi nismo iskali drugej boljših; kajti rado se prigradi, da „kdor zbera, zberk dobi“, vsaj Kranjec tako pravi.

Ali smo pa zamogli mi spat in počivati na teh Dunajskih posteljah? Ali smo spali sladko? Kar lahko odgovorim, da nihče izmed nas ni zatislil očesa na teh „starinah“ — čez dan! Tudi na večer ni hotlo oko zatisliti se k počitku, le — ko smo pozno v noč te svoje „divane“ našli po hišnici svatovsko pripravljene, smo jih pa kaj prijazno pozdravili takoj in pozdravljali jih do dobrega — celo noč. Prav zadovoljen sem bil, da sem bil „pod streho“.

(Dalje prih.)

zato prevzel je tudi druge dolžnosti. Odsihmal je prenehala sicer vez, ki ga je družila z grajščakom, a vstopil je v dotiko z državo. Prenehala je desetina, a to, kar je prej dajal in natura, plačati je moral zdaj v gotovini. Pri tem pa je bil na slabem; kajti poljske pridelke je vedno lažje dajal, kakor pa gotov denar, kterega mu je le prerado manjkalo. Da bi pa desetino prodajal in za dobiček plačeval davek, pri tedanjih razmerah (in tu še zdaj) ni bilo mogoče, če se je hotel namreč ogniti gotove zgube. In tako vidimo, da so vsled odkupnine davki precej za nekaj narastli. Odveznine plačevali pa niso samo tedanji gospodarji, ampak tudi poznejši, plačujejo jo še dandanes.

(Dalje prih.)

## Velehradska slavnost in prof. Budilovič.

(Dalje.)

Resnično je, da sta sv. Ciril in Metod prišla iz Carigrada, pa poslali ju ni nihče od tam, marveč kralj Rastislav jih je naprosil, da prideta oznanovat pravo vero. Zasluga, da sta sv. Ciril in Metod oznanovala Kristusovo vero v velikomoravskem kraljestvu, ne pripada nikakor (carigradskemu) cesarju ali patrijarhu, ker ju nista ta dva poslala, marveč Rastislavu, ki ju je v svoje kraljestvo povabil.

O poslanstvu sv. Cirila in Metoda se je obravnavalo v Carigradu l. 861, tedaj nikakor ne še le potem, ko je Focij že formalno odpadel od Rima, ampak skoro gotovo v navzočnosti poslanca apostolske stolice. Nikdo ne more namreč trditi, da je bilo ono poslanstvo neznanu apostolskemu poslancu, ki je bil ravno takrat v Carigradu (Hefele: Conciliengeschichte IV., 241) marveč prav vrjetno je to poslanstvo odobril rimski legat in pozneje tudi papež Nikolaj I., ki je branil slovansko cerkev proti frankovskemu „nadzorstvu“, ker je postalo že neznosno. Od one dobe, kar sta sv. Ciril in Metod zapustila Carigrad in sta stopila na velikomoravsko zemljo, se sicer nista nikdar vedla kot zastopnika zapada, ampak kot vzhodna katoličana z namenom, da bi postali Slovani katoličanje, pa ne latinci (Ut fiant catholici, non latini).

Truplo sv. Klemenca nista nesla v Carigrad, ampak vzdignila sta ga v Krzonezu morda že iz tega namena, da ga neseta tje, kamor spada, v njegovo cerkev v Rim. V preprih, ki so nedolgo na to nastali med Carigradom in Rimom, ostala sta nevtralna ali — govorimo resnico — stala sta na strani Rima proti Fociju. Znano je, da je sv. Ciril v vprašanji o trihotomiji (nauku, da je človek iz treh delov sestavljen) zagovarjal in branil sv. Ignacija proti Fociju, znano je pa tudi, da ni hotel sv. Metod sprejeti nadškofijstva od Focija; tudi sta bila slovanska blagovestnika pokorna in hvaležna papežu Nikolaju I. Pokorščino sta pokazala s tem, da sta se na papežev poziv radovoljno podala v Rim, kamor sta nesla tudi svetinje sv. Klemenca, da bi s tem zakladom izrazila apostolski stolici svojo hvaležnost.

Pokorščino in vdanost do apostolske stolice, sta potrdila tudi s tem, da sta v Rimu sprejela škofovsko posvečenje, in sta tako ne samo kanonično pokorščino prisegla pred posvečenjem, ampak sta v svoji osebi tudi slovansko hirarhijo z Rimom združila. Vendar sv. Ciril ni mogel v tem duhu delovati v veliko-moravski državi, ker je kmalo na to v Rimu umrl; ali tudi s svojo smrtjo je potrdil svojo vdanost do Rima, ker je namreč stopil v neki rimski samostan. — Njegov pogreb (pokopan je bil s papeško slavnostjo) je tudi najboljši dokaz, da je spoštoval papež Hadrijan II. v sv. Cirilu škofa, ki je bil iz globočine srca vdan apostolski stolici.

Resnično je, da je sv. Metod mnogo prestal od nekterih sebičnih bavarskih škofov; ali kdo more to krivično ravnanje zapadnih škofov pripisovati Rimu? Sv. Metod je imel — ako sodimo po človeški naturi — po krivičnem ravnanji, globoko užaljen, dosti priložnosti, da bi pretrgal vez z zapadom in se obrnil k vzhodu, k Carigradu, k Fociju; ali on ni storil tega; tudi v ognji je ostal katoliško srebro. Zavečja in pravice ni iskal drugod, ampak pri papežu Hadrijanu II. in Janezu VIII., kjer jo je tudi našel. Pred smrtjo je sicer šel na željo cesarja Bazilija v Carigrad, ali samo l. 884, ko je bil Carigrad v prijaznih razmerah z Rimom. Ko bi sv. Metod takrat

ostal v Carigradu, bi to morda postalo osodepolno za njegovo katoliško prepričanje; ali on ni tam ostal, ampak se je vrnil v cerkev, po kateri je bil združen z Rimom; v nji je umrl, in nad njegovim grobom so se opravljale maše zadušnice tudi v latinskem jeziku, kar je najboljšje spričevalo, da je umrl združen z Rimom.

Kar se je godilo po smrti sv. Metoda s slovansko cerkvijo, to ne spada v njegovo dobo.

V takem duhu, v katerem je deloval sv. Metod in vsled kterega je dosegel blaženo večnost, potujmo k njegovemu grobu; v duhu samostojne, od nemško-cesarske hirarhije neodvisne in samo z Rimom združene katoliške cerkve. Nimamo namreč niti vzroka niti pravice, da bi imeli sv. Metoda za nekakega Jana (paganski bog, ki ima dva nasprotna si obraza), v katerem vidi ta Savla, drugi Pavla. Ako se pa oziramo na sedanje razmere in po njih sodimo delovanje našega blagovestnika, nam pa ni drugega mogoče, kakor da smo strankarski: ta ga bo opazoval z latinskim, oni pa s pravoslavnim očesom, kterega do smrti sv. Metoda v pravem Slovanu še bilo ni.

Kar se tiče drugega vprašanja: kateri dan aprila l. 885 je umrl sv. Metod, je brez dvoma gotovo, da se je zgodilo tretji dan po cvetni nedelji, katero so leta 885 praznovali 4. aprila; tedaj je umrl sv. Metod 6. aprila. (Sbornik Velehradsky III., 105.) Trije dnevi se štejejo tu ravno tako, kakor trije dnevi pri Kristovem vstajenju. V resnici nerazumno mi je, zakaj odstopa g. Budilovič od tega dne in prestavlja datum smrti sv. Metoda na 18. dan aprila! Ako je sprejel leto 885 in (všteti) tretji dan po cvetni nedelji ravno tega leta, mora položiti cvetno nedeljo na četrti in smrt sv. Metoda na šesti dan aprila; saj štejemo tudi mi leta pred letom 1582 po julijanski in ne po gregorjanski štetvi.

Drugo misel pa obsega vprašanje: kateri dan naj imamo mi zdaj po tisuč letih za obletnico smrti sv. Metoda? Ali naj se ravnamo po gregorjanskem ali julijanskem koledarju? Tu naj veljajo besede sv. Avguština: „in dubiis libertas in omnibus caritas.“ (V dvomih naj vlada prostos, v vsem pa ljubezen). Mi zapadni Slovani praznujmo po gregorjanskem koledarju 6. dan aprila; ali proti temu pa tudi nimamo ničesar, ako praznujejo pravoslavni na severji smrti dan sv. Metoda (kakor to delajo pri velikonoči in drugih praznikih) po julijanskem koledarju za 12 dni pozneje, to je (6 + 12) 18. aprila.

(Konec prih.)

## Politični pregled.

V Ljubljani, 16. februarja.

### Notranje dežele.

Že zopet na nas in naše poslance, kateri so za kongruo glasovali, s Kajnovim očesom pogledujejo in to celo listi, ki so na glasu, da iz državnih jasli zobljejo. „Tr. Tagblatt“ ima v svojem Dunajskem dopisu, kterega je v sobotnem listu za uvodni članek postavil, mnogo gradiva s katerim po nas Slovencih udriha, da bi ne bili tega od na pol uradnega lista pričakovali. Njegovega dopisnika silno v oči bode, da so ravno Slovenci pripomogli k zmagi, da se kongrua ne bo zopet celo vrsto dolgih let vlekla kakor morska kača, preden se izvrševati začne. Jako porogljivo pravi, da, če bi se Čehi ali Poljaki tako postavili vladi in ministerstvu po robu, kakor so se v poslednji dobi zasedanja Slovenci, bi pač obžalovali tak korak, toda morali in znali bi ga ceniti, kajti Čehi in Poljaki so faktor s katerimi mora vsaka vlada računati pri Slovencih pa, ki se politično zbog svojega pičlega števila med avstrijskimi narodi kar zgube mora vsak obžalovati korak, s katerim hočejo celi desnici svojo voljo vrvitati. Naj listi, ki iz državnih jasli zobljejo, pišejo kar drago, prepričani smo, da so naši poslanci prav storili, ko so se v državnem zboru za pravice duhovščine potegnili in so ministru svojo podporo odrekli za toliko časa, dokler se jim ne spolnijo pravične zahteve gledé slovenskih šol, na ktere že ves narod od Mure do Soče težko čaka. Naše zastopnike pa naj ravno to tolaži, da so jih začeli nasprotni listi in časniki oberati; je vselej dobro znamenje.

**Moric Blagotinšek plem. Kaiserfeld,** se je preselil iz dežele, kjer je bil ves čas svojega življenja nasprotnik narodu slovenskemu, kterega sin je bil sam po svojih starih, tjekaj, ker se nam ne bo treba puliti z našimi nasprotniki za določbe člana XIX., kjer bomo tudi mi svoje pravice zadobili. Kaiserfeld je umrl na 14. t. m. zvečer ob 6. uri na svojem posestvu v Brezji (Birkfeld.) Mož je bil večleten

štajarski deželni in državni poslanec, in v poslednjem času tudi štajarski deželni glavar do lanskega leta, kekar se je umaknil grofu Wurmbbrandu.

Cesarjevič *Rudolf* in *Štefanija* podala se bodeta konec tega meseca na pot po morji. Ogledati si hočeta skupno čudovito lepe prizore ob adrijskem in helenskem morji. Kakor je za sedaj določeno, pripeljala se bota visoka popotnika na 22. ali 23. t. m. v Trst, kjer se bota takoj vkrcala na parnik „Miramar“, ki z njima v južno Dalmacijo na otok Lacrota pohiti, kamor bota v dobrih dveh dneh prišla. Dolgo se na Lacrota ne bota mudila, ker si hočeta le posestvo ogledati ter bota takoj na to zavila v Kotorsko luko, ki je največja in najvarnejša luka avstrijska. Od ondot podala se bota na Grško, kjer si hočeta ogledati razne otoke n. pr. Korfu. Na tem otoku določen je menda daljši počitek. Iz Korfu popeljeta se v Atene, kjer se bota tudi več časa mudila, kajti cesarjeviča Rudolfa silno zanimajo izkoptine učenjaka Schliemana, s katerimi se ta na stari helenski zemlji že več časa z velikim trudom, pa tudi s sijajnim uspehom peča. Iz Aten mislita iti še po drugih krajih helenskega in srednjega morja, če bo vreme za to in kolikor se bo ravno v teku štirih tednov ogledati dalo. Stanovala bota ves čas na c. kr. jahti „Miramar“. Nazaj gredé hočeta obiskati tudi Reko.

*Levičarji* ali nemškoliberalci začeli so premišljevali, ali bi se morda dalo še kaj grofu Taaffeju iz rok zviti ob bodočih volitvah in to so navadno tisti levičarji, ki se po bodočih volitvah ne bodo imeli kam obrniti; kajti radikalni ali nespravljivi Nemci obračajo jim že sedaj hrbet, ker se jim premalo krivični in nasilski zdé, Slovani jih pa tudi še ne marajo, ker se jim pa premalo pravični zdé, da bi z nemškimi konservativci na tisti klopi sedeli. Ti ljudje bi se najraje umaknili pod zavetna krila grofa Taaffeja, če bi jim on le obljubiti hotel, da jim odpravi nekatere možé, kakor sta n. pr. cesarska namestnika Winkler pri nas in grof Schönborn na Moravskem, o katerih trdijo nemški liberalci, da Nemcem krivico delata. Dvomimo, da bi jim grof to ljubav storil ter odpravljaj možé, kateri imajo vendar še toliko pravičnosti v svojem srcu, da drugih ne zatirajo samovoljno, kakor se je to poprej godilo.

Skrajna leвица v *ogrskem državnem zboru* je zavrgla načrt preosnove tamkajšne gosposke zbornice, kakor ga je vlada predložila, ter je poslanec Iranyi po daljši debati lasten načrt izročil zbornici, kakor si njegova stranka zbornico želi. Člani taiste bi bili. 1. Cesarjevič, in pa vsi tisti nadvojvode, ki imajo pod ogersko krono svoja posestva. 2. Prelati rimsko-katoliške, grško-katoliške in pravoslavne cerkve (yendar ne titularni škofje), kakor tudi predstojniki drugih cerkvenih veroizpovedanj, kateri se prosto volijo. 3. Določeno število zastopnikov magnatov (knezov, grofov, baronov), ki se prosto toda tajno volijo in ni potreba, da bi posebno premoženje dokazali. 4. Delegatje hrvaško-slavonskega deželnege zboru, dalje določeno število prosto in tajno voljenih delegatov iz madjarskih komitatov. 5. Prvi in drugi predsednik kraljeve kurije, predsednik Budapeštanskega kraljevega sodnega stola; določeno število prosto in tajno voljenih načelnikov najvažnejših kulturnih zavodov, odvetnikov, obrtniških, trgovinskih in narodno-gospodarskih zavodov. Antisemitje so šli pa še dalje, ter so pristavili opazko, da se mora vladin predlog že zaradi tega zavreči, ker je Tisza v njem tudi židom prostor v zgornji zbornici določil, kar je on iz maščevanja naredil, za to, ker mu je ravno zbornica magnatov zavrgla lanski predlog o zakonih judov s kristjani, češ, vam jih bom pa še celo v zgornjo zbornico spravil. Sicer pa te že silno dolge debate ne bo še tako kmalo konec, kajti še 45 govornikov se je za njo oglasilo.

### Vnanje države.

V Sreči ali Sofiji na *Bolgarskem* napravilo se je iz naših domačinov, t. j. iz avstro-ogerskih podanikov društvo, ki si je dalo lepo nalogo za podporo avstro-ogerskih podanikov skrbeti, ako bi se kateri teh na Bolgarskem ponesrečil ali drugače ob zaslužek ali premoženje prišel. Zastopane so v tem društvu vse avstrijske narodnosti, kolikor jih je ravno ondi. Za uradni jezik izvolilo si je društvo nemščino, vendar pa so gledé ulog ravnopravni vsi po avstro-ogerskem cesarstvu običajni jeziki. Tako društvo bilo bi na Balkanu za vsako deželo posebno potrebno, kjer se večje avstro-ogerske naselbine nahajajo, katerim dostikrat ondi ni ravno z rožicami posuta trnjeva pot življenja. Gorje mu, kdor ondi na beraško palico pride. Pri domačinih niti toliko ne dobi, da bi si hudo lakoto potolažiti zamogel in glada bi moral vsak poginiti, komur delo poide in takoj ne dobi drugega, če bi bil na milosrdnost domačinov navezan. Le-ti ljudje zgubili so vsled sto in stoletnega hlapčevanja pod Turki vsako občutljivost. Milosrdnost jim je popolno nepoznana čednost. Na cesti smeš obležati od slabosti in ne boš je dobil usmiljene duše, razven kakega Avstrijca ali Ogra, ki bi ti dala skorjico kruha ali požirek hladne vode. Neprecenljive vrednosti je toraj tako društvo, ki se ustanovi za podporo svojih rojakov v tuji zemlji.

Iz najmlajšega kraljestva ob dolenji Donavi, iz starodavne *Srbije* je po daljšem molku zopet nekaj jako zanimivih novic došlo. Nekatere teh nimajo še pečata resničnosti, druge so jasne, kot beli dan!

Najzanimivejša je izvestno novica, da se misli kralj Milan od svoje dosedanje žene ločiti dati in sicer iz državnih vzrokov, ker bi se iz ravno teh vzrokov menda rad poročil s kako avstrijsko nadvojvotino ter bi na ta način prijateljstvo, ki v najnovjšem času veže mladostno kraljevino s starodavnim cesarstvom, še bolj ukrepil. V to svrhu, pravijo, da je šel njegov adjutant in stričnik general Certargiu sam na Dunaj, kjer se je dolgo časa z ministrom zunanjih zadev, grofom Kalnokyjem razgovarjal. Toliko je do sedaj znanega in od časnikov, ki se z gotovimi viri hvalijo, potrjeno. Koliko je pa resnice na tem, se menda nič gotovega ne vé. — Dalje so vročekrvni Lahi mladi Srbiji skoraj da vrat zaviti nameravali zaradi nekega odpuščenega železničnega uradnika, Carpija, laškega podanika. Dotičnik je bil v srbski državni službi pri železnici nastavljen s pogodbo, kakor so to vsi inostranci. Pogodba je s časoma potekla in srbska vlada ni imela volje z njim druge pogodbe sklopiti, ker se ji je boljše zdelo uradnika odpustiti. Le-ta ima pa v Rimskem državnem zboru poslanca, kateri je to popolnoma osebno zadevo smatral za državno in je v resnici Mancinija pripravil, da je po diplomatični poti pojasnil in opravičenja za tako postopanje od strani srbske vlade zahteval. Prvo ljubav so mu v Belemgradu radovoljno storili, namesto druge so mu pa rekli, da je to čisto notranja zadeva srbske vlade, v katero želé, da bi se nihče ne vtikal ter si vsak tak poskus jako odločno prepovedó! Kaj, to je bil jasen odgovor, ki jih je tudi v Rimu popolnoma ohladil. Mancini je sicer na to zahteval, da naj poslednjo noto Srbi umaknejo, potem hoče i on umakniti prvo. Minister Garašanin v Belemgradu mu je pa s Pilatom odgovoril: „kar sem pisal, sem pisal“ in Lahom od vse blamaže ne bo drugega ostalo — kakor dolgi nosovi.

V nemškem državnem zboru dovolili so 248.000 mark za stalne vojaške naselbine v *Kamerunu* v zapadni Afriki. Poslali bodo tjakaj veliko leseno redno ladjo, ki se bode v Kamerunski luki zasedrila in bo ob enem za kasarno omenjenim vojakom, katerih bo 800 v njej. Pri tej priložnosti pa niso pozabili skleniti, da kakor hitro se bo ugodna priložnost ponudila, bodo morali skrbeti, da bode dežela Kamerun sama skrbela za stroške, ki jih bo ondi nemška posadka na varstvo nemških in družih naseljencev nastanovljena, provzročevala. Toraj bo to tako, kakor je povsod, kakor je Avstrija tudi v Bosni vpeljala v navado. Kamerunski zamorci pa menda za take nemške nazore nimajo nikakih pojmov, ter pravijo, da se bodo pristujemim tujcem protivili, kolikor se bo dalo. Razburjenost že sama po sebi velika, se izvestno še povečuje po nemški brezobzirnosti in ošabnosti in pa po angleškem podpihovanji, ki nikjer jezika ne varujejo, kjer veljá Nemcem katero priložiti.

## Izvirni dopisi.

*Iz Kamnika, 14. febr. (Tovarna za smodnik; naše zadeve.)* Kakor je večini „Slovenčevih“ bralcev znano, je pri nas c. kr. tovarna za smodnik, ki je prva te vrste v Avstriji in jo po vojaškem nadzorstvu neposrednje oskrbuje vojno ministerstvo. Ondi kjer so bile pred kakimi 40 leti slabotne fužine in žeblijarje Andriolijeve, se vzdigujejo zdaj razna mogočna poslopja, ki služijo izdelovanju smodnika ali pa so prirejena za različne magacine. Na malem griču je pa grad Katzenberg imenovan, ki je bil nekoli časa vojašnica, zdaj pa služi za stanovanje vojaškemu nadzorstvu tovarne. Ves prostor več kot pol ure na dolgo in četrť ure na široko obdaja od vseh strani precej visok zid, ki brani vhod nepoklicanim. Poprej, dokler še niso bili razni stroji tako popolni in dovršeni, se je pri izdelovanju smodnika veliko oporabljevala vodna moč Bistrice, ki je po vodotoču k tovarni napeljana, zdaj je pa vodno moč že zeló izpodrinila parna sila, ki je veliko večja od prve in je nje raba z veliko manjšimi stroški in družimi okolnostimi sklenjena.

Pred nekaterimi leti se je prav veliko smodnika naredilo v Kamniški tovarni, a zadnji čas se je število delavcev nekoliko skrcilo in delo zmanjšalo, ker so baje „pulvertorni“ že napolnjeni s tem smrtonosnim prahom in se nam ni od nobene strani bati vojske. Za Kamnik in tudi okolico je imenovana tovarna velike važnosti, ker marsikteri družinski oče si služi tu svoj vsakdanji kruh; položaj fabriških delavcev se bo pa še veliko zboljšal, ko dobi obrtniška postava tudi v onem delu postavno moč, ki govori in določuje zavarovanje delavcev po tovarnah. Saj nevarnosti in nesreče, ki zamorejo zadeti delavca v drugih tovarnah, so še veliko bolj mogoče ondi, kjer „kuhajo smodnik“. Kakor znano, se zanima vojno ministerstvo ravno zavoljo te tovarne za to, da bi se napravila med Ljubljano in Kamnikom lokalna železnica, in to daje podjetnikom tudi upanje, da jih bo država podprla z znatno denarno podporo.

Kaj veselo znamenje, da pri nas konservativna stvar napreduje, je to, da je že zdaj v Kamniku primeroma več iztisov „Slovenca“, kakor pa v vsakem drugem kraju na Slovenskem, ne izvzamem niti Ljubljane. To število iztisov onega lista, ki je našim kolovodjem tako bodeč trn v peti in zoper kterege delajo kjer morejo, poleg tega pa resnica, da lista ne bere nikdar en sam človek, ampak gre iz rok v roke, je najboljšo spričevalo, kako našemu ljudstvu „Slovenec“ ugaja. Spričuje pa to tudi, da so „Slovenčeva“ poročila od tod vsikdar resnična, in da je očitane naših nasprotnikov, da Kamniški dopisnik lažljivo poroča, le golo obrekovanje. Slišal sem pač že, da kateremu, ki je bil prizadet, ni bil kak dopis po volji, a neresnico očital nam je samo „resnicoljubni“ „Narodov“ dopisnik, ki ima na svojem čelu pred vsem slovenskim svetom vžgano Kajnovo znamenje „nesramnega obrekovalca in zlobnega lažnika, pred čegar lažnjivimi napadi še popolnoma privatne zadeve niso varne.“ (Glej „Slov.“ 13. okt. 1884.) Resnična poročila, ktera dobiva „Slovenec“ tako od drugod, kakor tudi od nas, so povzročila, da je list med nami najbolj razširjen.

Na zadnji „Narodov“ dopis iz našega kraja, omenim le toliko: Naše načelo je bilo in je še povsodi pobijati protikrščanska ali proticerkvene nazore, osebe pa le toliko omenjati, kolikor javno pospešujejo in podpirajo tako mišljenje. Vedno pripravljene na stvarne zadeve stvarno odgovarjati, se pa ne moremo podajati na spolzko pot psovanja in nečastnega zabavljanja, po kateri hodi naš nasprotnik v „Narodu“. Namesto, da stika po dopisnikovi osebi in napada popolno nedolžne ljudi, naj raje naša poročila stvarno ovrže, ako more. Kar je prinesel „Slovenec“ o našem društvenem življenji, še vedno trdimo, ker to vemo iz zanesljivih virov in iz dopisa v „Narodu“ samem, kteremu njegov dopisnik ne očita laži, pač pa „Slovencu“, čegar poročilo se je opiralo na javkanje v „Narodu“. Toliko zaradi resnice, v psovanji pa pripoznamo „Narodovemu“ dopisniku zmago.

*Od Pohorja, 15. febr.* Preteklo je nekaj čez trideset let, ko je po naših krajih počil glas, da se je na neki smreki ne daleč od Vitanje prikazala Marija.

Zadeva je prisilila cerkveno oblast, da je ta začela preiskovati, toda ni mogla najti resnice. Vsled tega je že pokojni Slomšek do vernikov izdal na to vprašanje opirajoči se pastirski list.

V novejšem času so ljudje znovi začeli obiskovati „sveto smreko“, postavili so celo nekakšno kapelico. Ali od cerkvene in državne oblasti bilo je naročeno, da se kapela ne sme tam trpeti iz omenjenega obzira.

Sedaj vladajoči prevzvišeni knez in škof so za potrebno spoznali razglasiti, da o svojem času izdani list Slomšekov ima še popolnoma vso svojo veljavo. To je zdalo. In če danes hočeš pogledati dotični prostor, znaj, da se je takozvana „prilóška kapela“ tik loga s „sveto smreko“ pred nekaterimi dnevi vzpremenila v — razvaline.

## Domače novice.

*(Jutri odpelje se na Dunaj)* ilirski metropolit, prevzvišeni nadškof Goriški, dr. Alojzij Zorn, s svojimi sufragani razun Ljubljanskega, ki pojde še le v sredo in pa Tržaškega, ki je poslal svojega namestovalca, stolnega dekana preč. g. dr. Šusta, ki se je že včeraj tjakaj podal. Začele se bodo med škofi zopet razprave o duhovenski plači in znabiti še marsikaj drugega.

*(Novi vodja Ljubljanski gimnaziji)*, g. J. Šuman pripeljal se je v soboto zvečer v Ljubljano. Na Dunaji so mu slovenski velikošolci napravili slavnosten banket, kterege so se tudi slovenski poslanci vdeležili.

*(Marijine bratovščine)* pomnoženi odbor je gledé priprav za napravo sklenjene rečne (efektne) loterije v dveh sejah vse potrebno vkrenil in se je danes dopoldne ob 11. uri deputacija obstoječa iz odborovih članov gg. predsednik Josip Regali, odbornika Jak. Šrbinec in Alojzij Breskvar z dotično prošnjo podala k gosp. deželnemu predsedniku baronu Winklerju, da naj jo visoka vlada izvoli predložiti priporočeno c. kr. finančnemu ministru. Kadar se prošja z Dunaja vrne, da bode odbor vedel, pri čem da je, razglasili se bodo tudi drugi ukrepi.

(Za napravo cerkvenega banderja) Marijine bratovščine, katero bo shranjeno v novi cerkvi Jezusovega srca, se mili darovi prav pridno stekajo in je povsem upanje opravičeno, da se bodo družbeniki na velikonočno nedeljo zjutraj k vstajenji že za novim križem zbirati zamogli.

(„Slovana“) izšla je danes 4. številka 4 pole debela. Na čelu ji je slika Karola Rudeža, nedavno umrlega rodoljuba in deželnega poslanca, dalje dve jako krasni novi sliki Bleškega jezera z gradom in z otokom poleg tistih podob in nekaj blaga, s katerim je prišla št. 3 v nemilost pri c. kr. državni oblasti.

(Filharmonični plesni venček) je bil prav slabo obiskan. Četvorko plesalo je samo okoli 30 parov; jako dobro znamenje, da Ljubljanska gospôda pričakuje kaj finejšega — na „Sokolovi“ maškaradi jutri zvečer.

(Nemško gledališče) bo odslej na dalje brez skrbi igralo, kakor mu bo drago, kajti ne bo se mu bati ojštega kritika „Laib. Ztg.“, ki je ravnateljstvu, kakor tuži igralcem že tolikanj skrbipolnih trenutkov provzročil. Kakor namreč danes uradni list poroča, ne bode tako dolgo nikake kritike iz nemškega gledišča več prinašal, dokler bo g. Mondheim ravnatelj ondi, ker je ravnateljstvo žugalo vstaviti „Laib. Ztg.“ oziroma poročevalcu prosto vstopnino, ako bo večno le grajal in to še celó ravnateljstvo. No, no, kaj pa je ravnateljstvo? Kaj družega kakor javno podjetje umetnosti in kot tako se kritiki nikakor odtegovati ne sme. Kdor v javnost stopi, se vsem in vsakemu v zobe dá!

## Razne reči.

— Pepelnična sredo — na četrtek. V židovski tiskarni Josipa Groaka in Eklerja v Brnu je izšel stenski koledar za letošnje leto. Ta koledar ima pa to posebnost, da bo oni, ki se bo po njem ravnal, praznoval pepelnično sredo na četrtek 18. februarja. Ta židovska burka je brez dvoma za predpust.

— „Brez Minke ne morem živeti.“ Pek pri krčmarju Ratteru v Zeykfalvi na Ogerskem, starac pri 70 letih, zapustil je 12. p. m. o polnoči krčmo, rekši ostalim gostom: „Sedaj grem, ker brez Minke ne morem živeti.“ Gosti, ki tem besedam niso prilagali nikakoršne važnosti, se drugo jutro niso malo začudili, ko so zvedeli, da je starac v noči domu dospel, vzel jermen od hlač ter se obesil, „ker ni mogel brez Minke več živeti.“ Ta Minka ni bila niti njegova žena, niti njegova hči, ampak priljubljena mu mačka, katero je dan poprej raztrgal sosedov pes. Tacih norcev ima svet prav malo.

(„Nar. Nov.“)

— O ruski škofiji v Vilni smo nedavno sporočali. Čudno se je znabiti komu zdelo, da je škofija v kratkem času enajst dekanatov zgubila in čez 98.000 katoličanov. V naslednjem podamo ključ do te uganjke. Telegraf je prinesel o Hrinievieckiju, škofu v Vilni, vest, da je šel v Petrograd zaradi službenih zadev. Poljski časniki pa poročajo, da gre v Sibirsko pregnanstvo. „Čech“ pa reč tako-le pojasnjuje: Preden je prečast. Hr., škof v Vilni postal, podučeval je sinove cara Aleksandra III. v latinskem jeziku. Po sporazumljenji z Rimom postal je škof v Vilni. Ta škofija pa je bila 20 let v rokah odpadencea. Duhovščina je med tem mnogo trpela, zlasti tudi v nramnem pomenu. Novi katoliški škof je moral dva kanonika zaradi nenravnega življenja odstaviti. Ko je to guvernêr Kochanov zvedel, je tiskarni svojevoljno zapovedal, da mora imena teh dveh kanonikov na zadnje tiskati. Ko škof tak šematizem v roke dobi, zbrise zopet ta dva kanonika in zbrisanje lastnoročno potrdi. Čez malo časa potem škofa obišče vodja deželne uradnije, ter mu svetuje, naj gre zaradi zdravja v kako inostransko deželo, t. j. naj vladanje škofije popusti. A škof mu je odgovoril, da prostovoljno svoje škofije ne bode zapustil. Bil je zato poklican v Petrograd. Da se od neke strani želi in na to dela, da bi bil škof v Sibirijo pregnan, je gotovo; a drugi pa vendar upajo, da car ne bode dopustil, da bi bil škof odstranjen zaradi reda, ki ga je hotel v škofiji narediti, ker car sam tako ojštro gleda na red v državi in v lastni rodovini.

(„Vatrlid.“)

## Telegrami.

Rim, 16. febr. Kakor „Piccolo“ poroča si je Italija lastno politiko pridržala pri angleških dogovorih, le za ta slučaj, če bi si jeli navskrižem hoditi interesi Angleški z nemškimi in avstro-ogerskimi, s kterima državama je bila Italija do leta 1887 v tesnejši zvezi. Umrli je kardinal Chigi 15. t. m.

Izdajatelj in odgovorni vrednik **Jožef Jerič.**

Madrid, 15. febr. Kamora je izrekla vladi svoje zaupanje z 241 proti 65 glasovom.

Novi Jork, 15. febr. Snežen plaz podsul je tri četrti mesta Utah. Pri tem je poginilo 16 oseb.

Kahira, 15. febr. Wolseley sporoča, da so se uporniki na 26. jan. Chartuma polastiti. Gordona je nekdo vstrelil v avstrijski konzulat idočega. Avstro-ogerska konzula umorili so v njegovem stanovanji, grškega so pa vjeli.

Kahira, 16. febr. Po Wolseleyevi želji prevzel je princ Hassan zapovedništvo pri egiptovskih konjkih za sudansko ekspedicijo.

## Tujci.

13. in 14. februarja.

Pri **Maličih**: Dessauer, trgovec, iz Frankfurta. — J. Schwarz, trgovec, z Dunaja. — Lederer, trgovec, iz Prage. — A. Fischer, trgovec, iz Prage. — Rudolf Zankl, fabrikant, iz Gradea. — Hiterer, c. k. stotnik, iz Gradea. — Frane Juvanec, uradnik, iz Komende. — Avgust Plek, Bruno Krotozy, trg. pot., iz Draždan. — F. Hammerer, trg. pot., iz Trsta. — Frane Krek, iz Žir. — Ferd. Hüttner, nadinženir c. k. mornarice, iz Pulja. — pl. Kaltenecker, iz Kamnika.

Pri **Stonu**: Janez Klutz, Mirosl. Jacobi, Leop. Löwenfeld, trg. pot., z Dunaja. — Ant. Körösi, trgovec, iz Gradea. — Rihard Escher, trgovec, Böhlens. — pl. Cesceutti, zasebnik, iz Pulja. — Evgen Kandria, trgovec, iz Leipziga. — Mirosl. Boek, asekurančni uradnik, z Dunaja. — Frane Oblak, c. k. vpok. ofeijal, iz Beljaka. — Ig. Brodmann, trg. pot., iz Maribora.

Pri **Južnem kolodvoru**: Marija Svetlin, učiteljeva soproga, iz Gradea.

Pri **Avstrijskem caru**: Frane Kohlmayer, zasebnik, z Celoveca. — Josip Bregar, učitelj, iz Št. Vida.

## Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

15. februarja

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	83 gl. 35 kr.
Sreberna " 5% " 100 " (s 16% davka)	83 " 80 "
4% avstr. zlata renta, davka prosta	106 " 70 "
Papirna renta, davka prosta	99 " 05 "
Akcije avstr.-ogerske banke	866 " — "
Kreditne akcije	302 " 90 "
London	124 " 10 "
Srebro	— " — "
Ces. cekini	5 " 80 "
Francoski napoleond.	9 " 80 "
Nemške marke	60 " 45 "

Od 14. februarja.

Ogerska zlata renta 6%	— gl. — kr.
" " 4%	98 " 35 "
" papirna renta 5%	94 " — "
Akcije anglo-avstr. banke	200 gl. 107 " — "
" Länderbanke	103 " 30 "
" avst.-oger. Lloyd v Trstu	568 " — "
" državne železnice	306 " 30 "
" Tramway-društva velj. 170 gl.	215 " 50 "
4% državne srečke iz l. 1854	250 gl. 126 " 90 "
4% " " 1860	500 " 138 " — "
Državne srečke iz l. 1864	100 " 174 " — "
" " " 1864	50 " 172 " 50 "
Kreditne srečke	100 " 178 " — "
Ljubljanske srečke	20 " 23 " — "
Rudolfove srečke	10 " 19 " 50 "

## Umrli so:

13. febr. Marija Gostič, paznikova hči, 2 leta, Lončarska steza št. 6, davica.

## Krščanski nauk

za

**prvence.**

(Prvo in drugo šolsko leto.)

Sostavil

**Simon Zupan,**  
katehet.

Z dovoljenjem visokočastitega knezoškofjstva Ljubljanskega.

Druzega natisea.

Cena: mehko vezan 12 kr., trdo vezan 16 kr.

Dobiva se v

**Katoliški Bukvarni v Ljubljani.**

Ravnokar je izšla in se dobiva v **Katoliški Bukvarni** knjiga:

**Mladega Gašparja**  
življenje in trpljenje.

Prosto poslovenil

**J. S. Gombarov.**

(Ponatis iz Slovenca.)

V osmerki 128 str. — Cena 30 kr.

# 50

krasnih ameriškanskih divanov

na prodaj in sicer komad po

25 gl. 50 kr., 27 gl. in 28 gl. 75 kr.

Ti divani preoblečeni so z najboljim sedaj modernim jute-blagom in bogato okrašeni z temno-rudečim, tiskanim žametom. Delo je solidno, kar v zvezi z elegantno vnanjostjo divana gotovo zasluži, da ni hiše brez takega divana. Cena je nižja nego navadnim divanom, tako da je vsakemu mogoče, omisliti si to krasno pohištveno orodje. Najbolj navadna dolgost teh divanov, (z predalom ali brez njega) je 140 ctm., širokost pa 72 ctm. Na zahtevanje izdelujem tudi večje, kterim je cena primeroma večja. Izgotovljene divane imam v svojem stanovanji na ogled. Naročniki z dežele naj pri naročevanju naznanijo, kakih barv blago žele, kakor tudi, ktera naj najbolj prevlada. Sicer pa resnim kupcem na zahtevanje pošljem vzorec franco, kakor tudi podobo divana.

➡ Ker so gornje cene tako nizke, umejo se iste le če se plača naprej ali na povzetje.

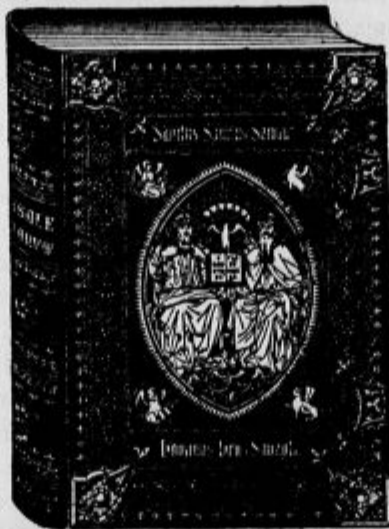
**Anton Obreza,** tapecirar,

ključarske ulice št. 3 (pod mestnim trgom)

v Ljubljani. (3)

➡ Priporoča se tudi izdelovanje vseh drugih, v njegovo stroko spadajočih del.

!!! Cenó !!!



## „MISSALE ROMANUM“

izdaja l. 1884

s Proprijem

stane vezan:

- v črnem usnji z marmorirano, rudečo ali zlato obrezo 20—24 gl.;
- v rudečem šagrinu z zlato obrezo 25 gl. (ta vez odlikuje se posebno po svoji ličnosti);
- v finem rudečem šagrinu z jako okusnim zlatim vtiskom in zlato obrezo 30 gl.;
- v finem rudečem šagrinu z zaponami in rosetami iz novega srebra 35 gl.;
- v finem rudečem šagrinu z novosrebrno okovo 37 gl. 50 kr.;
- v finem rudečem šagrinu z zlatim vtiskom in barvanimi ulogami, s popolno okovo pozlačeno ali novosrebrno 45 gl.

Še fineje vezani s klepano srebrno ali zlato okovo itd. izdelujejo se le po naročilu in se po želji pošiljajo tudi posebna naznanila cene.

Ob enem priporočamo:

## Missae pro defunctis

(editio S. Rituum Congregationis, hujus formae sexta in Folio)

za Avstrijo še s posebnim pridatkom.

Vezani komadi stanejo od 3—7 gl.

„Katoliška Bukvarna“ v Ljubljani.

Tisk „Katoliške“ Tiskarne v Ljubljani.